

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 10 uncu maddesine bir kelime ilâvesi hakkında 1/557, Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 14 üncü maddesinin değiştirilmesi hakkında 1/564 ve ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 16 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında 1/565 numaralı kanun lâyhaları ve Milli Müdafaa encümeni mazbatası

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 10 uncu maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında 1/557 numaralı kanun lâyhası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/595

11 - III - 933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

863 sayılı ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 10 uncu maddesine ilâve edilecek kelime hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5-III-933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyhası esbabı mucibesile birlikte gönderilmiştir. efendim.

*Başvekil
İsmet*

Esbabı mucibe

931 ve 932 senelerinde askeri liselerden neşet eden talebeden bir kısmı (tabip ve eczacı hariç) olarak kimyager namile tefrik edilmiş ve tahsillerine devam eylemekte bulunulmuştur.

Bu talebeler suni ve gıdâi kimyager olarak 934 senesinden itibaren mektepten neşet edeceklerinden ve ayrı bir sınıf olduklarından terfi kanununun onurcu maddesine ilâvesi lüzumlu görülmüş ve bu kanun lâyhası tanzim kılınmıştır.

863 sayılı ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 10 uncu maddesine ilâve edilecek kelime hakkında kanun lâyhası

MADDE 1 — 863 sayılı ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 10 uncu maddesindeki « Askeri tıbbiyeden çıkan eczacı, dişi » kelimelerinden sonra « ve kimyager » kelimesi ilâve olunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Millî Müdafaa vekili memurdur.

4 - III - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	H. V. V.	Mal. V.	Mf. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		G. İ. V.	Zr. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>			<i>Muhlis</i>	

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 14 üncü maddesinin değiştirilmesi hakkında
1/564 numaralı kanun lâiyhası

T. C.

Başveekâlet

15 - III - 1933

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/729

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 863 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin değiştirilmesi için Milli Müdafaa vekilliğine hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 13 - III - 1933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesi ile birlikte Yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Ordu zabitan heyetine mahsus 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesi ay ve gün hesabı ile bir rütbede ceman iki sene ve daha fazla müddeti raporla sabit hizmetlerde veya hava tebdilinde geçirenlerin tekaüdünü âmir bulunmaktadır. Ordu zabitlerinin hizada daima faal bir halde bulunmaları, hastalıkları kabili şifa olanların tedavileri ve tedavilerine imkân bulunmayanların tekaüdü cihetine gidilmesi ordunun zinde bulunması nokta nazarından matlup bulunduğundan bu emri mühimmi teminen mezkûr (14) üncü maddenin tadili icap etmiş ve bu bapta kaleme alınan kanun lâiyhası bağılı olarak takdim kılınmıştır efendim .

Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 863 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin değiştirildiğine dair kanun lâiyhası

MADDE 1 — Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 28 mayıs 1926 tarih ve 863 sayılı kanunun 14 üncü maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

Hizada kıta hizmetini yapamayacak şekilde hastalananların hastalıkları geçici ise lüzumuna göre iklim değiştirme veya aynı rütbede ay ve gün sayısıyla ceman ve filem iki seneyi geçmemek üzere hava değiştirme veya tedavi muamelesine tâbi tutulurlar. « Hât hastalıkların tedavisi müddeti dahil değildir » .

Hizada ve seferde vazife icabı yaralanmaktan ve kırılmaktan doğan arızalar « tromalar » için verilecek tedavi müddetleri evvelki tedavi ve hava tebdili müddetlerine bakılmayarak iki senedir .

Bu her iki senenin bitmesinde kıtada hizmete yine bilmuayene kabiliyet kazanmazsa tekaüt muamelesi yapılır. Bir rütbede on seneden fazla kalanlar için tedavi ve hava değiştirme müddeti mecmuü üç sene hesap olunur.

Hizada illetleri tedavi ve hava değiştirme ile geçmiyecek olanlardan bu illetleri hasebile kıta hizmetini yapmağa daimi kabiliyet gösterenlerin, birinci maddede yazılı müddetleri beklemeksizin derhal tekaütlükleri yapılır.

Seferberlikte kıta hizmetini ifaya mâni arzısı tahakkuk eden bilûmum zabitan, rütbe ve sınıfı ve yapacakları vazife nazarı itibare alınmak ve kabiliyeti bedeniye talimatnamesinin mahsus maddesine ittiba edilmek şartile musaddak raporlara göre sabit hizmette « daimi, muvakkat » istihdam olunur).

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

5 - XII - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.
İsmet	Yusuf Kemal	Zekâî	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik	Dr. Reşit Galip
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		G. İ. V.	Zr. V.	
Hilmi	M. Celâl	Dr. Refik		Ali Rana	Muhlis	

Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun 16 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında
1/565 numaralı kanun lâyihası

T. C.

Başvekâlet

15 - III - 1933

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/733

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 863 sayılı kanunun 16 ncı maddesile bu maddenin (a, b, c)
fıkralarının değiştirilmesi için Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin
13 - III - 1933 toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile
birlikte sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

B. E. Harbiye Reisliği harp akademisi tahsilini bitirenler hakkında verilecek kararın şu şekillerde
olmasını muvafık bulmaktadır:

- 1 - Erkânı harbiye stajına 1 derecede lâyük
- 2 - Erkânı harbiye stajına 2 derecede lâyük.
- 3 - Erkânı harbiye stajına ayrılamaz. Erkânı harbiye yardımcı vazifelerde kullanılmağa elverişlidir.
- 4 - Diploma verilemez.

Bunlardan erkânı harbiye stajına 1 ve 2 nci derecede lâyük görülenlerle yardımcı vazifelere elverişli görülenlere mektebi ikmal ettikten sonra birer sene kıdem verilmesi muvafıktır.

Diğer iki senelik kıdem yalnız erkânı harbiye stajına lâyük görülenlerden kıtada ve erkânı harbiye-
deki stajda muvaffak olanlara verilmeli, her diplöma alana teşmil olunmamalıdır. Yani yardımcı va-
zifelere elverişli görülenler yalnız bir sene kıdemle kalmalı, bunlar erkânı harbiye stajına tâbi tutul-
mamalıdır.

Her ne suretle olursa olsun hakiki vasıflarını ve kabiliyetlerini mektebin son sınıfına kadar sakla-
yarak 3 üncü sınıfa terfi etmiş ve fakat bu sınıfta ilmen ve ahlâkan erkânı harp zabiti olmağa lâyük
olmadığı tesbit edilmiş olanların zuhur etmesi muhtemel görülmekte olduğundan kanuna bu gibilere
karşı yapılacak muameleyi gösteren bir kaydın ilâvesine zaruret görülmektedir.

Terfi kanununun hâlen meri olan 16 ncı maddesinin A ve B fıkraları akademiyi muvaffakiyetle
bitiren ve bir sene kıdem alan her efendiyi B fıkrası mucibince kıta ve erkânı harbiye stajına sev-
ketmeğe mecburiyet tahmil etmektedir. Halbuki erkânı harbiye stajına lâyük görülmeyerek yardımcı
vazifeye ayrılan efendiler üç sene Harp akademisinde tetkik haddesinden geçmelerine ve neticede Aka-
demi muallimler meclisinin bu kararı vermiş olmasına nazaran bu efendilerin ayrıca kıta ve erkânı
harbiyede staja tâbi tutulmasına da lüzum görülmemekte ve bundan mütevellit mahzurlardan iğtinap
olunmaktadır.

Tadili istenen ve teklif olunan şekil bu mahzurları tamamen ortadan kaldırmış olacaktır.

Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 863 sayılı kanunun 16 ncı maddesi ile bu maddenin bazı fıkralarının değiştirildiği hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ordu zabitan heyetinin terfiine ait 863 sayılı kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

« Harp akademisini muvaffakiyetle bitirenler aşağıdaki tertibe göre üç zümreye ayrılır ve kıdemler buna göre verilir. Bu ayrılış diplomalara aynen geçirilir.

- 1 - Erkânı harbiye stajına birinci derecede ayrılanlar,
- 2 - Erkânı harbiye stajına ikinci derecede ayrılanlar,
- 3 - Erkânı harbiye stajına ayrılmayan ve fakat erkânı harbiye ve yardımcı vazifelerde kullanılmaya elverişli olanlar».

MADDE 2 — Adı geçen kanunun 16 ncı maddesinin (a, b, c) fıkraları aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

a - Birinci maddedeki her üç zümreye seçilenlere birer sene tahsil kıdemi verilir.

b - Birinci ve ikinci zümreye seçilenler kıta ve erkânı harbiye stajına tâbi tutulurlar.

Bunlardan iki sene içinde kıtada ve erkânı harbiye vazifelerinde ehliyet göstererek liyakatleri tasdik edilenlere iki sene daha kıdem zammı verilir.

Bu iki senelik kıdemi alacaklardan verilecek tezi muvaffakiyetle yazan ve liyakatleri üst taraf âmirleri tarafından sırasile tasdik olunanlara tez talimatı şartlarına uygun olarak bir sene daha kıdem zammı verilir.

Üçüncü zümreye (Erkânı harbiye yardımcı vazifelere seçilmiş olanlara) bir seneden başka kıdem zammı verilmediği gibi bunlar erkânı harbiye stajına da tâbi tutulmazlar.

c - Akademinin üçüncü sınıfında hastalık veya herhangi bir sebep dolayısıyla dersleri anlamak ve ihata edebilmek kudretini kaybedenlerle devamsızlığı, tenbellik ve kayıtsızlığı tesbit olunanlara diploma verilmez.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmü neşri tarihinden başlar

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

13 - III - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüstü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		G. İ. V.	Zr. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>		<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>	

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar No. 25

Esas No. 1/557

1/564

1/565

13 - IV - 1933

Yüksek Reisliğe

Ordu zabitan heyetine mahsus 863 numaralı ve 29 mayıs 1926 tarihli terfi kanununun 14 üncü maddesi ile muaddel 10 uncu ve 16 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair Başvekaletin 11 - III - 1933, 15 - III - 1933 ve 15 - III - 1933 tarih ve 6/595, 6/729, 6/733 numaralı tezkerelerine bağlı kanun lâyihaları M. M. Vekili Beyefendinin huzuruna müzakere ve teklif olundu.

Bu üç lâyihaya bitişik esbabı mucibelerde yazılı sebepler encümenimizce de varit ve mutasip görüldü.

Ancak mezkûr kanun lâyhalarının muhteviyatı 863 numaralı aynı kanuna ait olması sebebiyle birleştirilerek tek lâyiha halinde olmasında faide mülâhaza eden encümenimiz bu maksada uygun olarak kanun lâyihasını tanzim ederek kabulüne karar vermiştir. Keyfiyet Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

M. M. E. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Giresun	Diyarbakir	Malatya	Cebelibereket	Elâziz	Kırşehir	Tokat	Balıkesir
<i>Ihsan</i>	<i>Kâzım</i>		<i>Naci</i>	<i>Ahmet Saffet</i>	<i>L. Müfit</i>	<i>Hüsnü</i>	<i>Enver</i>

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Ordu zabitan heyetine mahsus 29 - IV - 1926 tarih ve 863 numaralı terfi kanununun 14 üncü maddesi ile bu kanunun, 8 - VI - 1929 tarihli ve 1494 numaralı kanun ile tadil edilen 10 uncu ve 16 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 863 numaralı kanunun 1494 numaralı kanunla tadil edilmiş olan 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Umum zabitanın terfi hak kazanmaları için her rütbede filen asgarî bulunacakları müddet âtide gösterilmiştir. İşbu müddetler harpte başkumandanlığın göstereceği lüzam üzerine nazfına tenzil edilebilir. Harp takdirnamesile taltif edilenler ve 16 ncı maddedeki kıdemleri alanlar dahi işbu müddetleri filen ikmal etmek mecburiyetindedirler.

Zabit vekili	6 ay
Mülâzim	3 sene (Denizde iki sene)
Birinci mülâzim	3 »
Yüzbaşı	6 »
Bâtabaşı	4 »
Kaymakam	3 »
Miralay	3 »
Mirliva	3 »
Ferik	3 »
Birinci ferik	3 »

Harbiye mektebinden çıkan zabitan zabıt vekili rütbesi verilir. Bunlar 6 ay sonra gösterecekleri liyakate nazaran mafevkleri tarafından yapılacak teklifle münhal aranmayarak mülâzimliğe nasbolunurlar. Trp fakültesi askerî kısmından ve askerî baytar mektebinden çıkanlara mülâzimlik rütbesi Trp ve Baytar tabikat mektep ve seririyatlarında bir seneyi bitirdikten sonra ehliyetleri tasdik edilen mülâzim tabip ve baytarlara da birinci mülâzimlik rütbesi verilir. Bunlar orduya gönderilerek talmatı dairesinde iki sene kıta ve hastanelerde (baytar kıta veya bakteriyolojihanelerinde) staj gördükten sonra yüzbaşığa terfi ederler.

Askerî tıbbiyeden çıkan eczacı, dişçi ve kimyager talebeye mektepten çıktıkları zaman mülâzimlik ve bunlardan eczacı ve diş tabipleri askerî tababet ve tabikat mektebinde ve kimyagerler askerî kimyahanede bir sene mümaresa kazanan ve ehliyetini ispat edenlere birinci mülâzimlik rütbesi verilir.

Tabip, baytar, eczacı, diştabibi ve kimyager mülâzimlerden muvaffakiyetle imtihan veremeyenlerin kıtalarda, hastanelerde ve kimya lâboratuarlarında terfi liyakat sicili alınca kadar birinci mülâzimlik rütbesine terfileri yapılmaz.

MADDE 2 — 863 numaralı kanunun 14 üncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Hazarda kıta hizmetini yapamayacak şekilde hastalananlar, hastalıkları geçici ise, aynı rütbede ay ve gün sayısı ile ceman ve filen iki seneyi tecavüz etmemek üzere (hât hastalıkların tedavî müddeti dahil değil) iklim değiştirme veya hava tebdili veya tedavi muamelesine tâbi tutulurlar.

Hazarda ve seferde vazife icabı yaralanmaktan ve kırılmaktan doğan arızalar « tromalar » için

verilecek tedavi müddetleri evvelki tedavi ve hava tebdili müddetlerine bakılmayarak iki senedir.

Bu her iki senenin bitmesinde, kıtada hizmete yine bilmuayene kabiliyet kazanmazsa tekaüt muamelesi yapılır. Bir rütbede on seneden fazla kalanlar için tedavi ve hava değiştirme müddeti mecmuu üç sene hesap olunur.

Hazarda illetleri tedavi ve hava değiştirme ile geçmeyecek olanlardan bu illetleri hasebile kıta hizmetini yapmağa daima kabiliyetsizlik gösterenlerin yukarıda yazılı müddetleri beklemeksizin tekaütlükleri yapılır.

Seferberlikte kıta hizmetini ifaya mâni arzısı tabakkuk eden bilûmum zabitan rütbe ve sınıfı ve yapacakları vazife nazarı itibare alınmak ve kabiliyeti bedeniye talimatnamesinin mahsus maddesine ittiba edilmek şartile (musadak raporlara göre sabit hizmette « daimî, muvakkat » istihdam olunur.

MADDE 3 — 863 numaralı kanunun 1494 numaralı kanunla tadil edilmiş olan 16 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Harp akademisi tahsilini muvaffakiyetle bitirenler aşağıdaki tertibe göre üç zümreye ayrılır ve kıdemler buna göre verilir. Bu ayrılış diplomalara aynen geçirilir.

A) Birinci zümre - Erkânı harbiye stajına birinci derecede ayrılanlar;

İkinci zümre - Erkânı harbiye stajına ikinci derecede ayrılanlar;

Üçüncü zümre - Erkânı harbiye stajına ayrılmayan ve fakat erkânı harbiyeye yardımcı vazifelerde kullanılmağa elverişli olanlar .

B) Her üç zümreye seçilenlere birer sene tahsil kıdemi verilir.

b - Birinci ve ikinci zümreye seçilenler kıta ve erkânı harbiye stajına tâbi tutulurlar. Bunlardan iki sene içinde kıtada ve erkânı harbiye vazifelerinde ehliyet göstererek liyakatleri tasdik edilenlere iki sene daha kıdem zammı verilir.

Bu iki senelik kıdemi alacaklardan verilecek tezi muvaffakiyetle yazan ve liyakatleri üst taraf âmirleri tarafından sırasile tasdik olunanlara tez talimatı şartlarına uygun olarak bir sene daha kıdem zammı verilir.

Üçüncü zümreye (Erkânı harbiye yardımcı vazifelere seçilmiş olanlara) bir seneden başka kıdem zammı verilmediği gibi bunlar Erkânı harbiye stajına da tâbi tutulmazlar.

C) Akademinin üçüncü sınıfında hastalık veya her hangi bir sebep dolayısıyla dersleri anlamak ve ihata edebilmek kudretini kaybedenlerle devamsızlığı, tembellik ve kayıtsızlığı tesbit olunanlara diploma verilmez.

D) Kaymakam rütbesinden yukarı rütbede kıdem zammı verilmez.

H) Tatbikat mekteplerinden tabip ve baytarların muavinliğe ayrılanlarından muvaffakiyetle imtihan verip mütehassis diploması alacaklara bir sene kıdem zammı verilir. Mevcut mütehassislardan bu zammı almamış olanlara da bir sene kıdem zammı verilir.

V) Eczacıardan tatbikat mekteplerinde kimyager yetiştirilmek üzere muavin eczacılığa ayrılanlara, iki sene tahsili muvaffakiyetle bitirmek şartile, bir sene kıdem zammı verilir.

Z) Yüksek levazım mektebini muvaffakiyetle ikmal edenlere bir sene kıdem zammı verilir.

Yukarıdaki fıkralara tevfikân kıdem zammı almış olanlar aldıkları zamlarile tashih edilen nasıp tarihlerine nazaran emsalleri terfi etmiş ve kendileri de rütbeleri müddeti asgarisini filen ikmal eylemiş iseler derhal, değil iseler bu iki şartın itmamında terfi ettirilirler. Bu gibilerin almış oldukları kıdem zammı müddetlerinin fazlası yeni rütbelerine devrolunur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.